

Veckorapport Kalmar v 39

2018-09-27

Rapsjordloppa - Skålfångster, H och I län, och bladlusfångster i sugfällorna i Alnarp och Ingelstorp (Kalmar).

Antalet fångade rapsjordloppor i gulskålarna har ökat, men fångsterna är fortfarande små i de flesta av våra prognosfält på Öland och i Kalmarområdet, men undantag finns. Inget av de bevakade fälten har nått bekämpningströskeln för bekämpning av larvskador. Liksom tidigare förekommer mer rapsjordloppor på Gotland. I något fall har bekämpningströskeln för bekämpning av larvskador överskridits där.

I ett av prognosfälten är gnagskadorna så stora att bekämpning sats in. För övrigt är det bara i enstaka fält som gnagskador av rapsjordloppa hittats. Speciellt i fält som gränsar till rapsfält skördade i höst finns risk för gnagskador. Riktvärde för **bekämpning vid gnagskador**: 10 % uppäten bladyta fram till 2 - 4 örtblad.

Bekämpningströskel larvskador: 50-(100) rapsjordloppor/10 dm² skålyta i ackumulerad fångst under en treveckorsperiod. Bekämpning utförs för att förhindra äggläggning. Det tar ca 10 dagar från det att rapsjordlopporna har kommit in i fältet tills det att äggläggningen startar.

Tabell 1. Fångster av rapsjordloppa i gulskålar hösten 2018.

Fält	Utv.stad senaste avläsn.	Antal rapsjordloppor/10dm ² och dygn							Ackumulerad fångst/10dm ²
		27/8	3/9	10/9	17/9	24/9			
Kalmar									
Fredrikslund	DC 13	-	0,29	0	0,42	0,42			8,0
Bjursnäs	DC 15		0	0,14	0	0			1,0
Christinelund	DC 14	0	0,14	0,29	0,29	1,6			16,0
Kölby	DC 16	0	0	0	0,14	0			1,0
Kylinge	DC 14	0	0,29	0,14	0,14	0,29			6,0
Hultsby	DC 14	0	0	0,43	0,14	0,29			6,0
Kråkerum	DC 13		0,14	0,14	0,14	0			3,0
Öland									
Djurstad	DC 14	0	0	0	0	0,14			1,0
Hörninge	DC 13				0	0,29			2,0
Hagby	DC 16	0	0	0	0	0			0
Vanserum	DC 13		0	0	0	0,29			2,0
Karlevi	DC 13		0	0	0	0			0
Stora Frö	DC 13		0	0	0	0,29			2,0
Gettlinge	DC 14	0	0,14	0	0,29	0,14			4,0
S.Möckleby	DC 13				1,0	1,6			18,0
Gotland									
Linde	DC15-16		0,75	1,32	0,56	1,8			28,7
Akebäck	DC 14		13,2	8,84	-	0,38			78
Lye	DC 15		0,56	1,32	1,32	2,1			35
Martebo	DC 15			0,57	0,94	-			10,6

Utvecklingsstadiet: 05= rapsfröet gror, 09= rapsen på väg upp, 10 = hjärtbladen helt utvecklade, 11 = 1 örtblad, 12= 2 örtblad etc.

Tidig sådd och varm höst ökar risken för spridning av rödsotvirus i höstsäden

Orsaken till de stora angreppen av rödsot i södra Sverige 2015, var en mycket stor förekomst av bladlöss, som kunde sprida rödsotvirus, och en ovanligt varm och utdragen höst 2014. I kombination med tidig sådd, blev resultatet ett kraftigt angrepp av rödsot och i många fall mycket stora skördeförkluster, framförallt i höstkorn, men även i övriga höstsädesgrödor förekom skador.

För att bedöma behovet av en höstbekämpning av bladlöss och när den skall sättas in, kan dels fångsterna av bladlöss i sugfällorna i Alnarp respektive Ingelstorp användas (se tabell 2) och dels förekomsten av bladlöss i de enskilda fälten.

Sugfällorna ger ett bra mått på när stor inflygning sker, men resultaten måste kompletteras med kontroller i enskilda fält, eftersom inte alla fält angrips. **Fångsterna i sugfällorna har hittills varit små.**

Tidpunkten för en eventuell bekämpning är mycket viktig. Erfarenheter från hösten 2014 visade att bekämpning mot bladlöss i samband med den ordinarie ogräsbehandlingen oftast var för tidig. Behandling i oktober däremot visade sig vara effektiv, vilket sammanföll med en stor inflygning enligt sugfällorna.

Bekämpning bör tidigast utföras när grödan har 3-4 blad. Det finns ingen bekämpningströskel för bladlöss i höstsäden på hösten. Är det lätt att hitta bladlöss (ca 2-3 % av plantorna angripna), kan en bekämpning vara motiverad. Bladlöss i fält ses lättast om man lägger sig på marken och tittar på plantorna i motljus.

I många fall har sådden påbörjats tidigt i år och en del fält har redan kommit upp. Tillsammans med det varma vädret finns därför viss risk för angrepp av bladlöss och därmed rödsotvirus. Det är därför viktigt att följa höstsädesfälten och kontrollera förekomsten av bladlöss. Ännu så länge har inga bladlöss hittats i fält. **Det är därför alldeles för tidigt att bekämpa bladlössen i dagsläget.**

Tabell 2. Totala antalet havre-, sädes- och majsbladlöss fångade i sugfällorna i Ingelstorp (Kalmar) och i Alnarp.

Vecka	Ingelstorp (Kalmar)					Vecka	Alnarp				
	2006*	2014	2016	2017	2018		2006*	2014	2016	2017	2018
32		5	7	17	0	32		6	11	-	1
33		3	10	21	1	33	4	1	24	144	2
34		4	4	55	2	34	10	2	6	29	0
35	3	2	12	24	0	35	5	2	9	48	0
36	7	6	45	59	4	36	1	6	19	15	7
37	6	81	81	-	23	37	21	56	65	12	5
38	11	54	282	286	125	38	292	194	507	108	37
39	372	508	192	362	49*	39	1510	186	180	330	29*
40	1340	389	143	223		40	1765	533	88	102	
41	823	1059	4	139		41	733	358	36	52	
42	795	660	23	348		42	1215	545	149	217	
43	902	85	17	31		43	636	310	180	136	
44	120	33	3	7		44	45	56	12	2	
45		29		0		45	45	60		0	
46		18		0		46	60	14		0	
47		2		0		47	50	10			

*Bara resultat från fångster måndag och onsdag

Linda af Geijersstam och Gunnel Andersson